

Kampanj ska ge bättre villkor för OS-sömmerskor

Jakten på höga vinster i den globala textilindustrin leder till ohållbara arbetsvillkor för fabriksarbetarna i fattiga länder. Det hävdar brittiska Oxfam och fackföreningsrörelsen i en ny rapport, som sätter fokus på sportindustrin inför sommar-OS i Aten.

I sommar är det OS i Aten. Ett tillfälle att glänsa, inte bara för framgångsrika idrottare utan också för de sportklädesföretag som är sponsorer. Marknaden för sportkläder uppgick till 58 miljarder kronor 2002, hävdar den brittiska hjälporganisationen Oxfam, den globala fackföreningsrörelsen och kampanjen Rena Kläder i en gemensam rapport som publicerades på torsdagen.

Få av dessa miljarder hamnar i fickorna på de kvinnor och män som syr kläderna, ofta under usla arbetsförhållanden.

"Om rovdrift på arbetskraft vore en olympisk idrottsgren, skulle jättarna inom sportklädesindustrin ta åtskilliga medaljer", står det i rapporten. Författarna har intervjuat 186 arbetare i sex länder och funnit mängder med övertramp.

Sömmerskor i Thailand vittnar om hur de under högsäsong tvingas arbeta övertid till klockan tre på morgonen för att sedan börja igen klockan åtta. I Kambodja svimmar fabriksarbetarna av värmen på sina minimala logement, och fackföreningar är förbjudna vid alla de fyra fabriker i Turkiet som levererar sportkläder till Lotto, Fila, Puma och Kappa.

- Det är märkesföretagens aggressiva inköpsmetoder som är orsaken. De kan snabbt byta från en underleverantör till en annan om den är billigare, de sätter upp snäva deadlines och ställer samtidigt krav på hög kvalitet. Leverantörerna lever med orimliga krav och det är arbetarna som hamnar i kläm, förklarar Joel Lindefors på Rena Kläder.

De stora jättarna inom sportklädesindustrin, märken som Reebok och Nike, har sedan flera år antagit så kallade uppförandekoder som intygar att deras produktion sker i linje med de regler som till exempel FN-organet ILO förordar. Men det är svårt att veta om koderna efterlevs.

Vad kampanjen hoppas åstadkomma är en dialog mellan företagen, kampanjorganisationerna och den olympiska kommittén med start i Aten i sommar. Målsättningen är en gemensam arbetsplan för att förbättra arbetarnas villkor i industrin fram till nästa sommar-OS, i Peking 2008.

Man hoppas också väcka ett intresse för frågorna bland vanliga konsumenter, som man anser bör ställa krav på företagen. Också idrottsmän och de nationella olympiska kommittéerna bör kräva att mänskliga rättigheter respekteras i industrin, inte minst när de tecknar lukrativa sponsoravtal. Det säger svenska olympiska kommittén, SOK, att den gör.

- Men vi är en så oerhört liten organisation så vi kan inte kontrollera det. Vi måste lita på att våra leverantörer följer de spelregler som finns på arbetsmarknaden, säger Björn Folin, presschef på SOK.

[Anna Koblanck](#)

<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=678&a=240962>